

Systems Thinking in Practice

سومین کنفرانس بین المللی

آفکر سیستمی در عمل

The image displays a piece of traditional Arabic calligraphy in a flowing, cursive style. The text, which reads "بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ" (In the name of Allah, the Most Gracious, the Most Merciful), is written in a vibrant blue ink. The letters are intricately linked, creating a sense of fluid motion. The background is plain white, making the blue ink stand out sharply.

3rd International Conference on

Systems Thinking in Practice

سومین کنفرانس بین المللی

تفکر سیستمی در عمل

بررسی آشوب سیستم اقتصاد انرژی و رشد اقتصادی با رویکرد شبیه‌سازی عددی

حامد جباری

کد مقاله: ۱۱۱۹

دانشگاه پیام نور
پژوهش افزاوی
اصیل حبیب

www.semantics.com

3rd International Conference on

Systems Thinking in Practice

سومین کنفرانس بین المللی

تفکر سیستمی در عمل

فهرست مطالب

- مقدمه و هدف
- تئوری و پیشینه تحقیق
- مواد و روشها
- نتایج و بحث
- نتیجه گیری و پیشنهادات

نام مقاله: بررسی آشوب سیستم اقتصاد انرژی و رشد اقتصادی با رویکرد شبیه‌سازی عددی

کد مقاله: ۱۱۱۹

3rd International Conference on

Systems Thinking in Practice

سومین کنفرانس بین المللی

تفکر سیستمی در عمل

مقدمه و هدف

- پیچیدگی سیستم قیمت انرژی ، عرضه انرژی و رشد اقتصادی
- ارائه مدل پویای غیرخطی
- شناسایی متغیرهای موثر بر سیستم و روابط بین آنها
- شبیه سازی عددی مدل

مبانی و پیشینه تحقیق

- آشوب، یک رفتار طولانی مدت غیردوره‌ای در یک سیستم قطعی است که وابستگی حساس به شرایط اولیه را نشان می‌دهد.
- اثر پروانه‌ای: حساسیت به مقادیر اولیه
- جاذب در ریاضیات سیستم‌های پویا به صورت مجموعه‌ای از مقادیر عددی تعریف می‌شود که سیستم به ازای گستره وسیعی از مقادیر اولیه، به سوی آن مقادیر تحول می‌یابد. هنگامی که مقادیر عددی سامانه به قدر کافی به مقدار مجموعه جاذب نزدیک می‌شود، حتی اگر اندکی اختلال به وجود آید، سامانه همان‌طور نزدیک جاذب باقی می‌ماند.

مبانی و پیشینه تحقیق

- چرخه حدی مسیر دورانی نوسانی است که حالت‌های یک سیستم غیر خطی در آن مسیر مستقر می‌شوند.
- نقطه تعادل
- کامپیوترها روز به روز برای شبیه سازی سیستمهای پیچیده قادر تمند می‌شوند.
- شبیه سازی همراه با بینش کافی در کم مفیدی از رفتار سیستم را به دست می‌دهد.
- نمی‌توان در بررسی خواصی مانند پایداری و کنترل پذیری به شبیه سازی استناد نمود چون حالتهای بحرانی کم می‌شوند.
- روش‌های تحلیلی ابزاری به دست می‌دهند که با استفاده از آنها می‌توان روش معمول اثبات ریاضی را در مورد سیستمهای غیرخطی اعمال کنیم.
- با روش‌های تحلیلی نتایج شگفت آوری به دست می‌آید که با شبیه سازی قابل رویت نیست.

Systems Thinking in Practice

3rd International Conference on

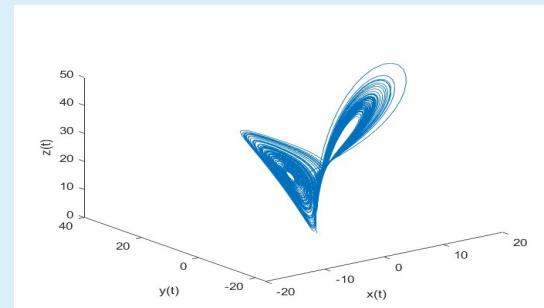
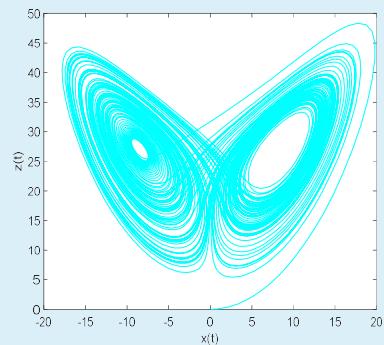
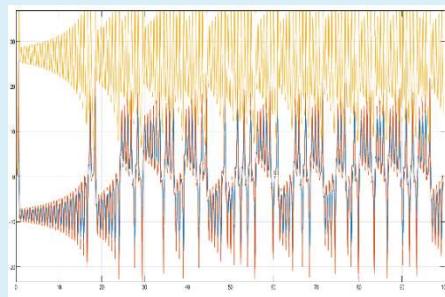
سومین کنفرانس بین المللی
تفکر سیستمی در عمل

مبانی و پیشینه تحقیق

اولین بار توسط لورنتس ■

$$\begin{cases} \dot{x} = \sigma(y - x) \\ \dot{y} = x(\rho - z) - y \\ \dot{z} = xy - \beta z \end{cases}$$

▼

نام مقاله: بررسی آشوب سیستم اقتصاد انرژی و رشد اقتصادی با رویکرد شبیه‌سازی عددی

کد مقاله: ۱۱۱۹

تَفَكُّر سِيَسْتَمِيٌّ دَرِّ عَمَلٍ

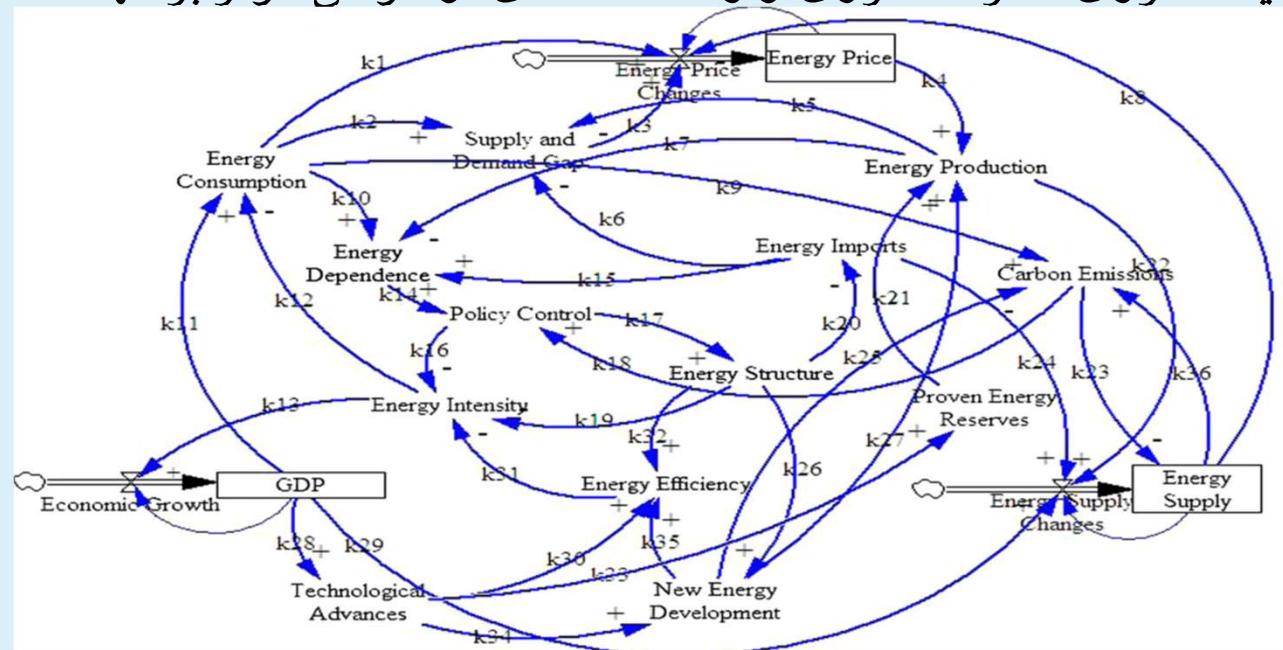
مبانی و پیشینه تحقیق

- ۱۹۷۰، پژوهشگران حوزه زیستی این نظریه را در مدل‌های جمعیتی بکاربردند.
- مدلسازی سیستم غیرخطی پویای رشد اقتصادی، عرضه انرژی و قیمت در کشورچین
- بررسی روابط بین متغیرهای محیط زیست، قیمت انرژی، شدت انرژی و رشد اقتصادی در کشورهای عضو ایک
- از دیدگاه ریاضی وجود دینامیک پیچیده برای یک نسخه آشفته فصلی در سرمایه‌گذاری

مواد و روش ها

■ مدل مفهومی سیستم براساس روابط علی، مستقیم و غیر مستقیم
قیمت انرژی، عرضه انرژی و رشد اقتصادی و عوامل موثر بر آنها

مواد و روش ها

تبدیل مدل مفهومی به دستگاه معادلات دیفرانسیل ■

$$\begin{cases} \dot{x} = a_1x + a_2(c - y) + a_3(z - d_1) \\ \dot{y} = -b_1y + b_2x - b_3z \left(1 - \frac{z}{d_2}\right) \\ \dot{z} = C_1z \left(1 - \frac{z}{L}\right) + C_2yz \end{cases} \quad (1)$$

کد نویسی مدل در نرم افزار متلب ■

نتایج و بحث

نتایج شبیه سازی مطابق یارامترهای جدول ■

Case	a ₁	a ₂	a ₃	b ₁	b ₂	b ₃	c ₁	c ₂	d ₁	d ₂	c	l
1	0.3	0.5563	0.15	0.4	0.6073	0.3	0.3	0.06	1.5	1.5	2.7	1.9
2	0.3	0.5563	0.15	0.4	0.6073	0.3	0.3	0.06	1.5	1.5	2.7	1.9
3	0.3	0.5563	0.15	0.4	0.6073	0.3	0.3	0.06	1.7	1.8	2.7	1.9
4	0.3	0.5563	0.15	0.4	0.6073	0.3	0.3	0.06	1.7	1.8	2.7	1.9

case	X ₀	Y ₀	Z ₀
1	0.8	0.05	0.09
2	0.1	0.2	0.8
3	0.5	0.8	0.9
4	0.9	0.9	0.9

3rd International Conference on

Systems Thinking in Practice

سومین کنفرانس بین المللی

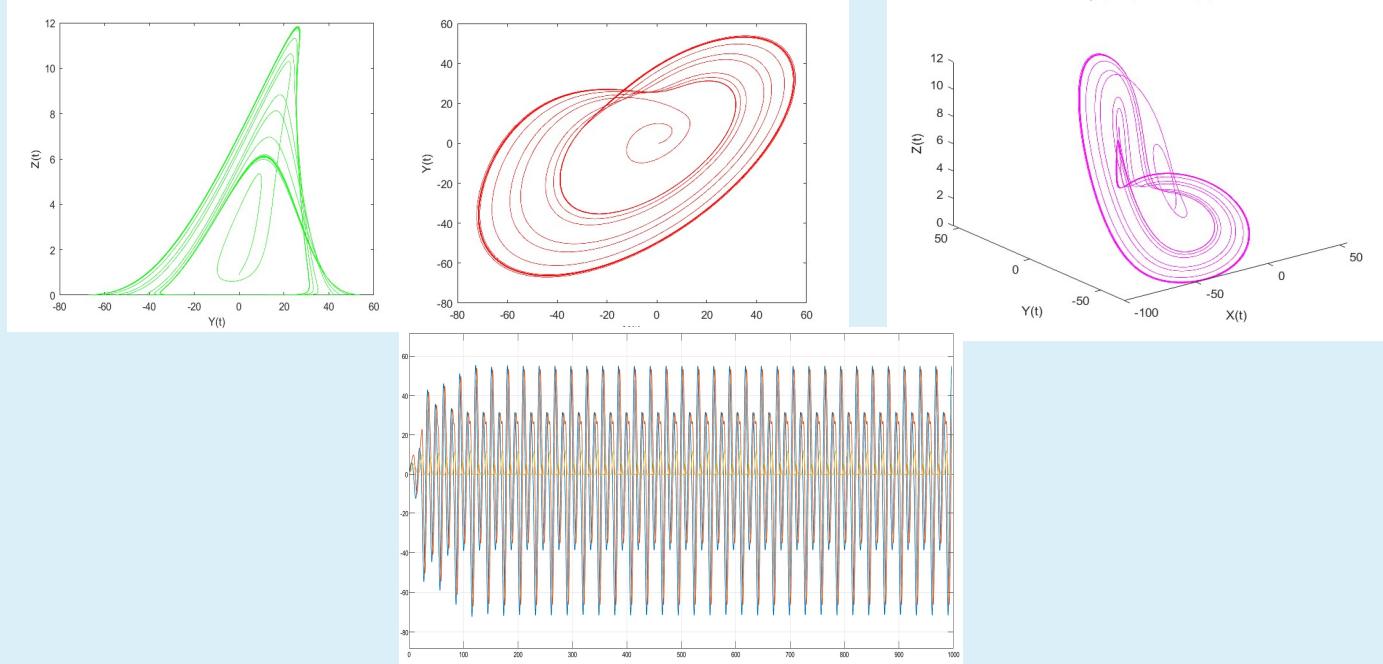
تفکر سیستمی در عمل

نتایج و بحث

حالت اول: رفتار آشوب بنایک

نمودار سه بعدی آشوب سیستم

Systems Thinking in Practice

3rd International Conference on

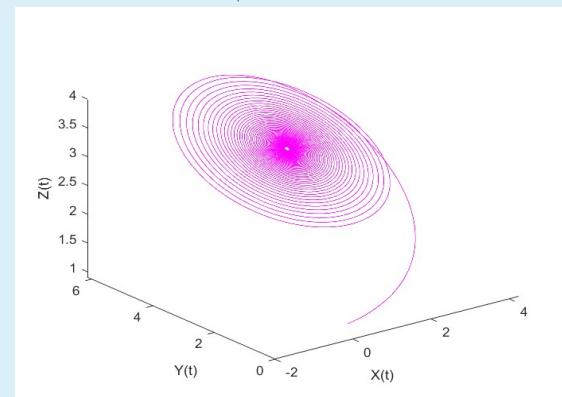
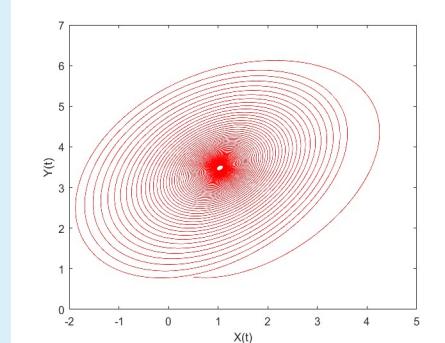
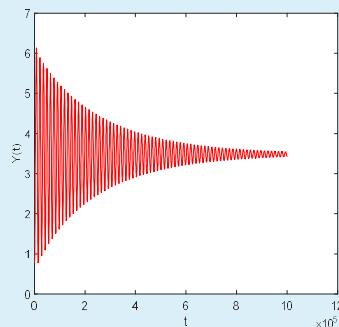
سومین کنفرانس بین المللی

تفکر سیستمی در عمل

نتایج و بحث

حالت دوم: نقطه جاذب ■

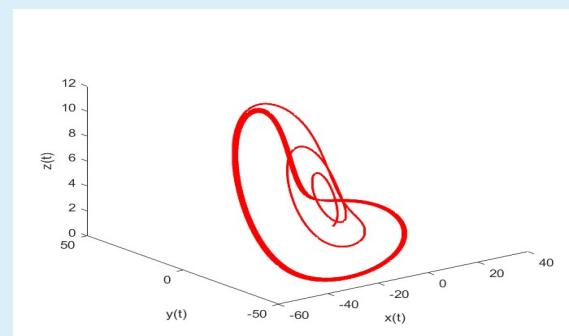
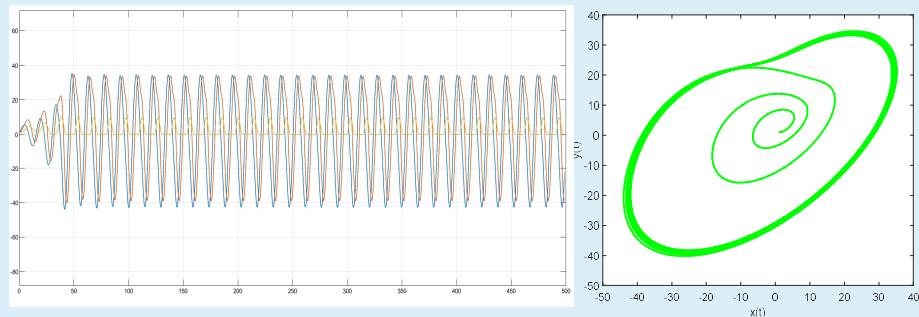
Systems Thinking in Practice

3rd International Conference on

سومین کنفرانس بین المللی
تفکر سیستمی در عمل

حالت سوم: چرخه حدی ■

3rd International Conference on

Systems Thinking in Practice

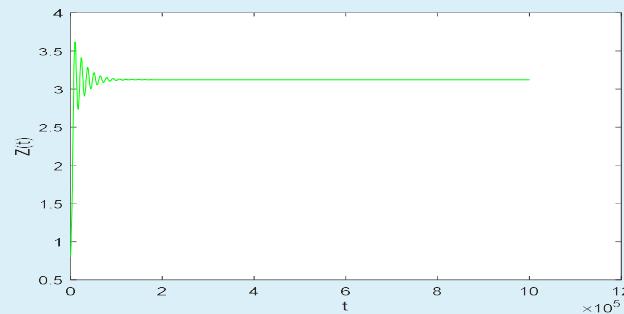
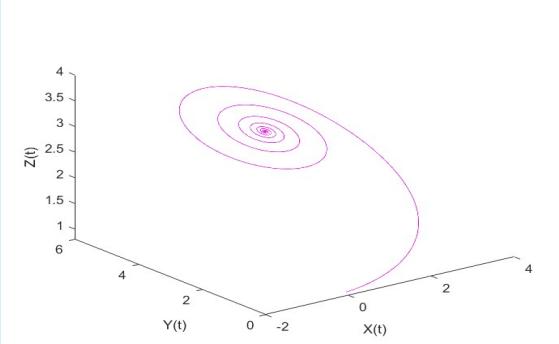
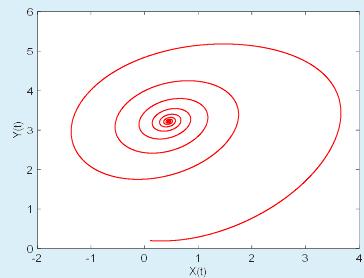
سومین کنفرانس بین المللی

تفکر سیستمی در عمل

نتایج و بحث

حالت چهارم: نقطه تعادل ■

3rd International Conference on

Systems Thinking in Practice

سومین کنفرانس بین المللی

تفکر سیستمی در عمل

نتیجه‌گیری و پیشنهادات

- ایجاد مدل پویای غیر خطی
- استفاده از شبیه سازی عددی
- تغییرات اندک در مقادیر اولیه و مشاهده تغییرات زیاد رفتار سیستم تغییرات حساسیت بالا به مقادیر اولیه
- مشاهده رفتار آشوبناک سیستم، وجود چرخه حدی و رسیدن به نقطه پایدار

نتیجه‌گیری و پیشنهادات

- استفاده از تابع لیاپانوف جهت مطالعه رفتار مدل
- تحلیل دو شاخگی، جهت برآورد پارامترهای آن
- مشخص کردن آستانه تحمل پارامترها و مقادیر ثابت مدل
- استفاده از داده‌های واقعی اقتصاد ایران جهت پرداختن به مسائل پیچیده حوزه اقتصاد انرژی و متغیرهای کلان اقتصاد. همچنین به کارگیری استراتژی‌های مختلف و تدوین سیاست‌های مناسب در حوزه اقتصاد انرژی